

Inleiding 11

De filosofie van de monarchie 11 - De bronnen 14 - Overzicht van de inhoud 15

Hoofdstuk 1 - Koninkrijk en republiek 18

Koningen, keizers en hertogen 18 - Monarchie en tirannie 21 - Monarchie, aristocratie, democratie 22 - Monarchie en republiek 24 - Gemengde regeringsvormen 26 - Absolute en constitutionele monarchie 27 - De parlementaire monarchie 27 - Staatsburger en onderdaan 30 - Staat en rijk 31 - Monarchisme 33

Hoofdstuk 2 - Heer en meester 39

Absolutisme 39 - De koning als despoot 41 - Belastingen 45 - Staat en natuurtoestand 48 - Het maatschappelijk verdrag 49 - Vaderlijke heerschappij 52 - Heerschappij door verovering 53 - Onderdaan en dienaar 55 - Absolute heerschappij en slavernij 57 - De koning als dienaar 61

Hoofdstuk 3 - Wet of willekeur 64

Boven de wet 64 - Princeps legibus solutus 66 - Wil en wet 69 - De hogere wetten van de rede 72 - Wetten maken de koning 74 - Het vorstelijk prerogatief 76

Hoofdstuk 4 - Koning voor altijd 79

De legitimatie van het koningschap 79 - Kerk en koning in de Middel- eeuwen 80 - Het geestelijke en het wereldlijke zwaard 83 - Reformatie en Contrareformatie 86 - Het goddelijk recht der koningen 87 - Koning bij de gratie Gods 91 - Volksoevereiniteit 94 - Het absolute recht van de soeverein 98 - Monarchomachie of het recht op rebellie tegen de koning 100 - Opstand tegen God 104 - Koningsmoord en tirannenmoord 106 - Afschaffing van de monarchie 108

Hoofdstuk 5 - Alleenheerschappij 11 x

Parlement en staten-generaal x x x - De daadkracht van de alleenheerschappij 1x4- Gemengde monarchie en het gevaar van anarchie 1x5- Absolute monarchie

van de parlementaire monarchie 127 - Het monarchale beginsel 128 - De onschendbaarheid van de koning 130

Hoofdstuk 6 - Erfopvolging of verkiezing 134

Erfelijke en electorale monarchie 134 - Erfopvolging en absolutisme 137 - Koning door verkiezing 139 - Het ontstaan van de erfelijke monarchie 141 - De koning sterft nooit 143 - Algemeen belang en familiebelang 145 - Vrouwen aan de macht 147 - De kwaliteiten van de troonopvolger 150 - Geloof en rede 153

Hoofdstuk 7 - Vaders en koningen 156

Vader van het volk 156- Herder en kudde 159 - De bijenkoning en het eenheidsideaal 161 - Koning en God 162 - Patriarchalisme 163 - Koning Adam 1155 - De absolute macht van de vader 167 - Familie en staat 170 - De oorsprong van de staat 172 - Broederschap 175 - De slechtheid van ontaarde lieden 177 - De krijger-koning 179 - Veroveraar of rover 182

Hoofdstuk 8 - De goede koning 185

Wet en moraal 185 - Algemeen belang of eigenbelang 187 - De geliefde koning 190 - Schijn en zijn 192 - De vorst als zedelijk voorbeeld 194 - Vorstelijke deugden 196 - Mildheid 198 - Wijsheid 200 - De opvoeding van de kroonprins 203 - De koning en zijn medewerkers 205

Hoofdstuk 9 - Verheven boven alle anderen 208

Een of andere nieuwe soort 208 - Tekenen van verhevenheid 209 - De goddelijke status van de vorst in de Oudheid 211- Plaatservanger van God 214 - Verheven door geboorte 216- De gelijkheidsgedachte 218 - Geboorteadel en morele adel 221 - Macht en majesteit 223 - Vorstelijk machtsvertoon 226- Vleierij 228 - Een gouden kooi 231 - Geluk en ongeluk van de koning 234

Hoofdstuk 10 - De machteloze koning 240

De overgang naar de parlementaire monarchie 240 - De monarchie als dekmantel 241 - De koninklijke familie 244 - Een erfelijk staatshoofd 245 - De koning als symbool van eenheid 249 - Erfelijke monarchie, democratie en mensenrechten 252 - De populaire monarchie 255

Hoofdstuk 11 - Het einde van de monarchie 259

Van monarchie naar republiek 259 - Democratie voor de elite 261 - Rome, Sparta of Athene 262 - Universalisme en relativisme 265 - De patriarchalistische opvatting van de geschiedenis 268 - De terugkeer van het koningschap 269 - De republiek als vooruitgang 272 - De triomf van de mensenrechten 273 -

Het anarchistisch ideaal 281 - De dreiging van het totalitarisme 285 - De erfenis
van het koningschap 289

Noten 293

Regeringsperioden van vorsten 306

Biografische en bibliografische gegevens 311

Literatuur 317

Register 322

Over de auteur 335